

УДК 342.9

DOI <https://doi.org/10.32782/yuv.v3.2023.28>**Б. Балан,**

аспірантка

Київського університету інтелектуальної власності та права
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПОНЯТТЯ ТА ЗМІСТ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ПУБЛІЧНОГО ВИКОРИСТАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ В УКРАЇНІ

Актуальність дослідження. Світова глобалізована спільнота майже повністю погодилась, що мовою міжнародного спілкування є англійська. Разом з тим, століття бездержавності для Українського народу призвели до зменшення вжитку рідної мови, як у побуті так й у публічному та бізнесовому секторах. Що потребувало на протязі всього періоду незалежності публічного адміністрування розвитку, підтримки та захисту державної мови. Іншими словами, українська мова потребує подальшого захисту та розвитку. Це питання національної безпеки України. Одночасно, також питанням національної безпеки є міжнародна підтримка України у війні за Незалежність від російсько-терористичний військ та подальший розвиток знищеною війною економіки. Повне входження України до ЄС та НАТО не можливо здійснити без належних знань з англійської мови усіх без винятку публічних службовців, працівників служб сервісу та торгівлі, а також більшості інших громадян України. У цій царині важливого значення набуває виважене та ефективне публічне адміністрування використання англійської, як мови публічного спілкування в Україні.

Огляд останніх досліджень і публікацій. Прямо до проблеми публічного адміністрування публічного використання англійської звертали в свою увагу вчені у галузі

адміністративного права В. Галунько та О. Колюшева, які здійснили здійснено наукове дослідження англійської адміністративно-правової термінології в адміністративному праві України. Ними запропоновано пріоритетні напрями удосконалення вітчизняного законодавства щодо паралельного існування української та англійської термінології в адміністративному праві України. Вони охарактеризували адміністративно-правові акти країн-членів Європейського Союзу в англійській інтерпретації. Визначили адміністративно-правові аспекти англізації наукових досліджень у діяльності Міністерства освіти і науки України [1]. Крім того, як сукупність засад аналізованого дослідження питання публічного адміністрування розкривали у своїх працях П. Діхтієвський, О. Єшук, Т. Коломоєць, О. Кузьменко, П. Лютиков, О. Мажник, Р. Мельник, С. Монсьонз, С. Стеценко, О. Ястремська та ін. Проте вони питання аналізованої нами проблематики безпосередньо не аналізували, а звертались свої зусилля на найбільш загальних, спеціальних чи суміжних викликах.

Мета статті полягає в тому щоб на основі аналізу теорії адміністративного права, лінгвістичних знань та діючого законодавства сформулювати поняття та розкрити зміст публічного адміністрування публічного використання англійської в Україні.

Виклад основних положень.

Пов'язуючи проблеми публічного адміністрування з правовим статусом англійської мови в Україні необхідно звернутися до деяких аспектів лінгвістичного аналізу. Перше, на чому ми підкреслюємо, що термін на англійській "public administration", має перекладатися на українську мову як «публічне адміністрування». Проте, продовжуючи традицію попередньої епохи (радянської, коли все було виключно державним), тривалий час у вітчизняному адміністративному праві воно перекладалось як «державне управління». Що є не вірним не тільки з погляду науки лінгвістики, однак й адміністративного права. Це призводило до звуження розуміння предмету правотворчого, правозастосовного та правоохоронного адміністративно-правового регулювання. І хоча в науковій спільноті, це питання практично вже є вирішеним, проте в електронних словниках (зокрема в «Google Перекладач») симулятор продовжує генерувати не вірний переклад. Відповідно аналізуючи англомовні джерела при аналізі англомовних джерел з адміністративного права цю похибку потрібно враховувати.

На думку О. Ястремської, О. Мажник, вперше поняття «публічне адміністрування» в 1887р. вжив 28-й президент США Вудро Вільсон під назвою «Вивчення адміністрації» ("The Study of Administration"), за допомогою якого було сформовано окремий науковий та освітній напрям, який отримав свій подальший розвиток. У цій роботі Вудро Вільсон писав: «Мета адміністративної науки полягає в тому, щоб визначити, по-перше, у чому полягає діяльність уряду, а по-друге, як він повинен здійснювати цю діяльність ефективно і з найменшими фінансовими та енергетичними витратами» [2].

Більш спеціально професор В. Галунько доводить, що публічне адміністрування як форма реаліза-

ції публічної влади – це адміністративна діяльність суб'єктів публічної адміністрації, яка є зовнішнім виразом реалізації завдань (функцій) виконавчої влади, що здійснюється з метою задоволення публічного інтересу і негативно відмежовується від законодавчої судової та політичної діяльності. Вчений визначає, за класичним змістом публічне адміністрування поділяється: надання публічною адміністрацією адміністративних та соціальних послуг, коли публічна адміністрація має задовольняти права, свободи та інтереси громадян; здійснення виконавчої діяльності, у процесі якої публічна адміністрація здійснює виконання законів та території всієї України; здійснення розпорядчої діяльності, коли публічна адміністрація, відповідно до прописаної компетенції з метою деталізації та уточнення законів видає підзаконні нормативно-правові акти [3].

В аналізованій статті предметом є англійська, як мова публічного спілкування в Україні. Коротка дамо відповідь на питання: чому саме англійська? Вважається, що близько 750 мільйонів людей розмовляють англійською мовою як іноземною. Англійська мова має офіційний чи особливий статус у 75 країнах із загальним населенням понад 2 мільярди осіб. Домінування англійської мови в усьому світі є незаперечним. Англійська мова є мовою дипломатії та міжнародного спілкування, бізнесу, туризму, освіти, науки, комп'ютерних технологій, медіа та Інтернету. Оскільки англійська мова використовувалася для розробки комунікацій, технологій, програмування, програмного забезпечення тощо, вона домінує в Інтернеті. 70 % всієї інформації, що зберігається в електронному вигляді, є англійською мовою. Британський колоніалізм у ХІХ столітті та американський капіталізм і технічний прогрес у ХХ столітті, були головними причинами поширення англійської мови по

всьому світу. США відігравали провідну роль у більшості частин світу протягом останніх ста років. Наприкінці XIX століття та в першій чверті XX століття він приймав мільйони європейських іммігрантів, які втекли зі своїх країн, спустошених війною, злиднями чи голодом. Ця робоча сила зміцнила американську економіку. Голлівудська кіноіндустрія також приваблювала багатьох іноземних артистів у пошуках слави та багатства, і кількість американських фільмів, що виробляються щороку, незабаром заповнила ринок. Тепер знання англійської стало базовою навичкою для кожного, хто хоче знайти хорошу роботу, розширити свій кругозір. Для багатьох людей поширення англійської мови здається позитивним явищем, символізуючи роботу, освіту, сучасність і технології [4].

В Україні англійській мові, як мові публічного адміністрування використання приділяється певна увага. Вона є обов'язковою для використання в науці, освіті, на деяких посадах публічної служби у сервісних публічних службах. Також, за рішенням менеджменту вона також є обов'язковою для використання консультованим персоналом у більшості приватних сервісних службах.

Приклад, згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України від 14 січня 2016 р. № 13 «Про затвердження «Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам» здобувачі можуть претендувати на вчене звання професора, доцента та наукового дослідника у випадку, якщо мають сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з мов країн Європейського Союзу, або кваліфікаційні документи (диплом про вищу освіту, науковий ступінь), пов'язані з використанням іноземної мови, або не менш як 10 праць, які опубліковані англійською мовою у виданнях, включених до наукометричних баз

“Scopus” або “Web of Science” та які мають ISSN-номер, підтверджений на вебсайті Міжнародного центру реєстрації періодичних видань [5].

Інший приклад, посадова особа, уповноваженої на здійснення прийому, опрацювання та реєстрації заяв і повідомлень громадян про правопорушення або події, у разі надходження за скороченим номером телефону «102» заяви або повідомлення про правопорушення або подію у разі звернення заявника мовою, якою не володіє посадова особа, уповноважена на здійснення прийому, опрацювання та реєстрації заяв і повідомлень громадян про правопорушення або події, ужити заходів щодо залучення іншого працівника, який володіє іноземною мовою. У разі відсутності таких працівників зачитати англійською мовою інформацію, спрямовану на встановлення даних заявника (прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання (перебування), місце перебування (далі – установчі дані потерпілого або заявника), абонентський номер), суть події, про яку заявник хоче повідомити, а також роз'яснення, що його повідомлення буде записано та після перекладу йому зателефонують [6]. Саме тому на гарячих лініях 102 по всій Україні завжди присутні один – два англійські оператори [7].

Що стосується правоохоронної діяльності то Міжнародна організація кримінальної поліції – Інтерпол, зі штаб-квартирою Ліоні (Франція) використовує в якості робочих мов англійську, французьку арабську та іспанську [8]. А в Україні функціонує Національне центральне бюро Інтерполу, обов'язковою вимогою до співробітників якої є належне володіння англійською мовою [9].

Більш того, англійська мова може отримати в Україні особливий статус. Адже, за рішенням Уряду України, Міністерство культури України почало розробляти відповідний проект закону України. Розширення

сфери застосування англійської мови в Україні сприятиме активізації процесів інтеграції українців у європейську спільноту. Кожен українець, який вивчатиме англійську мову, буде значно більше обізнаний про Європейське життя. Це також допоможе формуванню українського контенту у світових глобалізаційних процесах. Крім того, після нашої перемоги, впливатиме на зростання інвестиційної та туристичної привабливості. У проєкті закону що знаходиться в розробці, автори планують передбачити в ньому: встановлення особливого статусу англійської мови в Україні як мови міжнародного спілкування; значне розширення сфери застосування англійської мови в Україні; англійська мова буде обов'язковою в окремих публічних сферах суспільного життя, де наявні міжнародні комунікації; новий статус англійської мови має розв'язати проблему стратегічного курсу України до членства в ЄС. У проєкті закону України передбачається врегулювання використання англійської мови в окремих публічних сферах суспільного життя. Проєкт є певною декларацією, яка буде фіксувати позицію держави стосовно англійської мови та бачення, що додатково необхідно буде зробити в окремих планах та програмах [10].

Висновки. Отже усе вище викладене дає можливість сформулювати наступні узагальнення щодо змісту публічного адміністрування використання англійської, як мови публічного спілкування в Україні;

1) англійська є незаперечною мовою міжнародного спілкування у світі, в Україні об'єктивно, що пов'язане з Євроатлантичною інтеграцією створюється умови стосовно надання її особливого статусу, тим самим вона має стати ще й мовою публічного спілкування;

2) в Україні більшість законів України практично в усіх публічних сферах Верховна Рада України приймає рамкові закони, що потребує

послідуючої розпорядчої діяльності адміністративних органів в процесі якої здійснюється уточнення деталізація законів до моменту їх правозастосування. Це у повній мірі стосується публічного використання англійської мови, адже більшість норм права у цій сфері в умовах сьогодення утвердженні на основі підзаконних нормативно-правових актів центральних органів виконавчої влади;

3) за змістом публічне адміністрування в аналізованій сфері є класичним, воно складається: 1) з надання деякими адміністративними органами (наприклад посадовими особами операторів «102») сервісних публічних послуг на англійській мові; 2) здійснення розпорядної діяльності адміністративних органів; 3) здійснення виконавчої діяльності, наприклад коли адміністративні органи здійснюють перевірку знань претендентів на публічні посади, які вимагають визначеного рівня знань з англійської мови.

4) публічне врегулювання використання англійської мови як мови публічного спілкування пронизує всю вертикаль публічного адміністрування: правотворчу, правозастосовної та правоохоронної діяльності.

Отже, публічне адміністрування публічного використання англійської мови в Україні – це адміністративна діяльність адміністративних органів, яка є зовнішнім виразом реалізації завдань (функцій) виконавчої влади щодо забезпечення Євроатлантичної інтеграції, розвитку людського та бізнесового потенціалу Українського суспільства шляхом розширення меж використання англійської мови за допомогою всієї палітри засад та засобів адміністративного права з безумовною повагою та збереженням використанням української мови. За змістом публічне адміністрування використання англійської мови складається з адміністративної діяльності, яка здійснюється в процесі надання адміністративних (публічно-сервісних) послуг, в процесі розпорядчої та

виконавчої діяльності. За вертикаллю публічного застосування, такої що здійснюється в процесі правотворчої, правозастосовної та правоохоронної діяльності.

У статті сформовано поняття та розкрито зміст публічного адміністрування публічного використання англійської мови в Україні. Доведено, що це адміністративна діяльність адміністративних органів, яка є зовнішнім виразом реалізації завдань (функцій) виконавчої влади щодо забезпечення Євроатлантичної інтеграції, розвитку людського та бізнесового потенціалу Українського суспільства шляхом офіційного розширення меж використання англійської мови. Це має здійснюватися за допомогою всієї палітри засад та засобів адміністративного права з безумовною повагою та збереженням використанням української мови. За змістом публічне адміністрування використання англійської мови складається з адміністративної діяльності, яка здійснюється в процесі надання адміністративних (публічно-сервісних) послуг, в процесі розпорядчої та виконавчої діяльності. За вертикаллю публічного застосування вона є такою адміністративною діяльністю що здійснюється в процесі правотворчої, правозастосовної та правоохоронної діяльності.

Сформовано риси змісту публічного адміністрування публічного використання англійської мови. Англійська мова є незаперечною мовою міжнародного спілкування у світі. В Україні збільшення її вжитку є об'єктивним явищем. Це є пов'язаним з Євроатлантичною інтеграцією Українського суспільства, що створює умови для її особливого статусу, тим самим вона має стати ще й мовою публічного спілкування. В Україні більшість законів України практично в усіх

публічних сферах Верховна Рада України приймає у формі рамкових. Це потребує послідувочої розпорядчої діяльності адміністративних органів в процесі якої здійснюється уточнення та їх деталізація до моменту їх правозастосування. Це у повній мірі стосується публічного використання англійської мови, адже більшість норм права у цій сфері в умовах сьогодення утвердженні на основі підзаконних нормативно-правових актів центральних органів виконавчої влади. За змістом публічне адміністрування в аналізованій сфері є класичним, воно складається з надання деякими адміністративними органами (наприклад посадовими особами операторів служби екстрених служб «102») сервісних публічних послуг на англійській мові. Здійснення розпорядчої діяльності адміністративних органів. Здійснення виконавчої діяльності, наприклад коли адміністративні органи здійснюють перевірку знань претендентів на публічні посади, які вимагають визначеного рівня знань з англійської мови. Доведено, що публічне врегулювання використання англійської мови як мови публічного спілкування пронизує всю вертикаль публічного адміністрування правотворчу, правозастосовної та правоохоронної діяльності адміністративних органів.

Ключові слова: адміністративна послуга, адміністративний орган, адміністративний сервіс, англійська мова, зміст, поняття, публічне адміністрування, публічне використання

Balan B. Concept and content of public administration of public use of English in Ukraine

In the article, the concept of public administration of the public use of the English language in Ukraine is developed and the content is revealed. It is proven that this is an administrative activity of administrative bodies,

which is an external expression of the implementation of tasks (functions) of the executive power to ensure Euro-Atlantic integration, development of human and business potential of Ukrainian society by officially expanding the limits of the use of the English language. This should be done with the help of the entire palette of principles and means of administrative law with unconditional respect and preservation of the use of the Ukrainian language. According to the content, public administration of the use of the English language consists of administrative activities that are carried out in the process of providing administrative (public service) services, in the process of administrative and executive activities. According to the vertical of public application, it is such an administrative activity that is carried out in the process of law-making, law enforcement and law enforcement activities.

Features of the content of public administration of the public use of the English language have been formed. English is the undisputed language of international communication in the world. In Ukraine, the increase in its use is an objective phenomenon. This is related to the Euro-Atlantic integration of Ukrainian society, which creates conditions for its special status, thus it should also become the language of public communication. In Ukraine, the Verkhovna Rada of Ukraine adopts the majority of Ukrainian laws in almost all public spheres in the form of frameworks. This requires subsequent administrative activity of administrative bodies, in the process of which clarification and detailing is carried out until the moment of their enforcement. This fully applies to the public use of the English language, because most of the legal norms in this area in today's conditions are approved on the basis of subordinate legal acts of the central executive

authorities. In terms of content, public administration in the analyzed area is classic, it consists of the provision by some administrative bodies (for example, officials of operators of the "102" service) of service public services in the English language. Implementation of executive activities of administrative bodies. Implementation of executive activities, for example, when administrative bodies carry out a knowledge test of applicants for public positions that require a certain level of knowledge of the English language. It has been proven that the public regulation of the use of English as the language of public communication permeates the entire vertical of public administration through law-making, law-enforcement and law-enforcement activities of administrative bodies.

Key words: administrative body, administrative service, administrative service, concept, content, English, public administration, public use.

Література

1. Галунько В., Колюшева О. Англійська правова термінологія: адміністративно-правовий аспект : монографія. Київ : Олді-Плюс, 182 с.
2. Ястремська О., Мажник О. Публічне адміністрування : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 132 с.
3. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за заг. ред. В. Галунька, О. Правоторової. Видання четверте. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 656 с.
4. English as the language of international communication. Stud File. 2022. URL: <https://studfile.net/preview/7745447/page:2/>
5. Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам. Затверджене Наказом Міністерства освіти і науки України від 14 січня 2016 р. № 13. Верховна Рада України. 2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0183-16#Text>
6. Інструкції з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або

події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України : затверджено Наказом МВС України від 27 квітня 2020 р. № 357. Верховна Рада України. 2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443-20#n7>

7. Три питання до оператора гарячої лінії поліції 102, який відвідав перший тренінг КМЄС з англійської мови. EUAM. 2022. URL: <https://www.euam-ukraine.eu/ua/news/three-questions-to-a-102-police-operator-who-attended-euam-s-first-english-language-training/>

8. Міжнародна організація кримінальної поліції – Інтерпол. МВС України.

2022. URL: https://arm.naiu.kiev.ua/books/srou_2019/info/lec10.html

9. Робочий апарат Укрбюро Інтерполу. МВС України. 2022. URL: <https://mvs.gov.ua/uk/access-to-public-information/perelik-normativno-pravovix-dokumentiv-za-napryamami-diyalnosti/robocii-aparat-ukrburo-interpolu>

10. Міщенко Т. Англійська мова з особливим статусом в Україні – Мінкульт почав працювати над законопроектом. МЕЗНА. 2022. URL: <https://mezha.media/2022/08/12/anhliyska-z-osoblyvym-statusom/>

